



Dergi Bilkent
Sayı : 23
ISSN 1305-5178
Haziran 2015

Bilkent Üniversitesi Adına Sahibi
Prof. Dr. Kürşat Aydoğan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü ve Editör
Prof. Dr. Orhan Aytür

Yayın Yönetmenleri
Levent Başara
Burak Tokcan

Kapak
Adam Pekalski

Bilkent Üniversitesi
Rektörlük 06800
Bilkent, Ankara
Telefon : (312) 290 24 26
Faks : (312) 266 41 91
E-posta : dergi@bilkent.edu.tr
İnternet : www.bilkent.edu.tr
Yayıncı Sertifika No:27028

Tasarım ve Baskı
A4 Ofset Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. A.Ş.
Oto Sanayi Sitesi, Yeşilce Mah.
Donanma Sok. No: 16
34418 Kağıthane / İstanbul
Telefon : (212) 281 64 48 pbx
Faks : (212) 269 53 27
E-posta : info@a4ofset.com
İnternet : www.a4ofset.com
Sertifika No:12168

Bilkent Üniversitesi Yayın Birimi tarafından
hazırlanan Dergi Bilkent yılda iki kez
yayınlanır. Üniversitenin mezun kimlik
kartı sahiplerine ücretsiz gönderilir.

İçindekiler

4 üniversiteden haberler

10 portre

Kimya Bölümü Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Ulrike Salzner

14 bir başarı öyküsü

Mudo Genel Müdürü
Endüstri Mühendisliği Bölümü Mezunlu
Barış Karakullukçu

18 bilişim güvenliği

Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Mezunlu
Dr. Türker Yılmaz

22 medya ve pazarlama

Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü Mezunlu
Gizem G. Sevgi

26 bilkent'ten sonra

28 mezunlardan haberler

34 sınıf haberleri

36 bilkent senfoni'den haberler



Hocabey 100. Doğum Gününde Anıldı

Üniversitemizin kurucusu Prof. İhsan Doğramacı (1915 - 2010), 100. doğum günü olan 3 Nisan tarihinde anıldı. Hocabey'in ailesi, üniversite yönetimi, öğretim elemanları ve öğrencilerin katılımıyla Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksekokulu bünyesindeki Le Piment Rouge restoranında başlayan anma etkinlikleri, Bilkent Konser Salonu'nda düzenlenen Bilkent Günü paneli ve Bilkent Senfoni Orkestrası konseriyle sona erdi.

Dünyanın En İyi Üniversiteleri Arasındayız



Bilkent Üniversitesi, küresel yükseköğretimin öncü yayınlarından **Times Higher Education** (İngiltere) tarafından hazırlanan dünyanın en iyi 100 genç üniversitesi listesinde 28. sırayı elde etti. Yine **Times Higher Education**'ın belirlediği Asya'nın en iyi 100 üniversitesi arasında 30. sırayı alan Bilkent, her iki sıralamada da önceki yıl 31. olmuştu.



Orhan Aytür



Barbaros Çetin

Öğretimde Üstün Başarı Ödülleri

Prof. Dr. Orhan Aytür (Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü), Yrd. Doç. Dr. Barbaros Çetin (Makine Mühendisliği Bölümü), Yrd. Doç. Dr. Emin Karagözoğlu (İktisat Bölümü) ve Dr. Nilgün Fehim Kennedy (Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü), 2014-2015 akademik yılı Öğretimde Üstün Başarı Ödülleri'nin sahipleri oldular. Bu ödülü önceki senelerde kazanmış olan öğretim elemanlarının listesine <http://bilkent.edu.tr/teachaward> adresinden ulaşılabilir.



Nilgün Fehim Kennedy



Emin Karagözoğlu

Vatandaşlık ve Kimlik Üzerine



Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Meral Uğur Çınar, *Collective Memory and National Membership* başlıklı bir kitap kaleme aldı. Dr. Uğur Çınar, *Palgrave Macmillan*'dan çıkan yapıtında Osmanlı ve Avusturya-Macaristan imparatorlukları sonrasında Türkiye ve Avusturya'da gelişen kimlik ve vatandaşlık modellerini ele alıyor.

Öğrencimizin Başarısı



Mütercim-Tercümanlık Bölümü son sınıf öğrencilerinden Kardelen Kala, T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı Genç Çevirmenler Yarışması'nda Fransızca çeviri kategorisinin birincisi oldu. Avrupa Birliği'nin Brüksel'deki çeviri birimlerini kapsayan bir ziyaretle ödüllendirilen Kala, 2010'dan beri düzenlenen bu yarışmada ödül kazanan sekizinci Bilkent öğrencisi oldu.

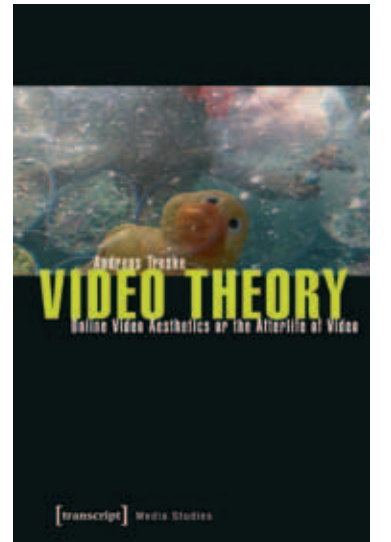


Marek Brzozowski'den Yeni Sergi

Grafik Tasarım Bölümü öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Marek Brzozowski, Ankara'da bir resim sergisi açtı (23 Şubat - 20 Mart). Ressam kimliğiyle dünyaca tanınan Brzozowski, başkentli sanatseverlerle Galeri Sanataypım'da buluştu.

Video Kuramını Yazdı

İletişim ve Tasarım Bölümü öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Andreas Treske'nin *Video Theory: Online Video Aesthetics or the Afterlife of Video* başlıklı kitabı raflardaki yerini aldı. Treske, *Transcript Verlag* tarafından basılan eserinde video sanatının geçmişten günümüze geçirdiği aşamalara ve çevrimiçi video teknolojilerine kuramsal bir çerçeveden bakıyor.



Kampüste Bahar Havası



Bilkent Üniversitesi kampüsü, 7-8-9 Mayıs tarihlerinde geleneksel Bahar Şenliği'ne ev sahipliği yaptı. Öğrenci Dekanlığı ile Öğrenci Etkinlikleri Merkezi'ne bağlı aktif kulüp ve toplulukların katkılarıyla gerçekleşen şenlik kapsamında spor turnuvaları, tiyatro oyunları, sergiler ve söyleşilerin yanı sıra Radyo Bilkent'in açık hava partisi de vardı. Sila ile Mor ve Ötesi'nin konserleri ise Bilkent Odeon'daydı.

Tiyatro Bölümü'nden Üç Oyun



Tiyatro Bölümü öğrencileri, bahar yarıyılında William Mastrosimone'nin "Kedinin Pençesi" ve Eugène Ionesco'nun "Kel Kantocu" eserleriyle sahneye çıktı. Genç oyuncular, Anton Çehov'dan uyarlanan "Chekhov Stories: Lady with a Lapdog, with Jokes and A Happy Ending"i ise İngilizce oynadı.



Siyasete Felsefe Penceresi

Felsefe Bölümü öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Lars Vinx'in çevirmenliğini ve editörlüğünü üstlendiği **The Guardian of the Constitution** başlıklı kitap okurla buluştu. Ünlü felsefe ve siyaset kuramcıları Hans Kelsen (1881 - 1973) ve Carl Schmitt (1888 - 1985) arasındaki anayasal denetim ve meşruiyet tartışmasını inceleyen söz konusu eser, **Cambridge University Press** tarafından yayımlandı.

Kentsel Tasarımda Yaratıcı Bir Çalışma



Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarisi Bölümü, Mardin'de bölüm öğrencileri ile ilköğretim öğrencilerini bir araya getiren Mythomorphosis başlıklı bir tasarım atölyesi gerçekleştirdi (28 - 31 Mayıs). Bölümün öğretim elemanlarından Hatice Karaca'nın 3. Mardin Bienali kapsamında düzenlediği etkinlikte mitoloji, efsaneler, bellek, yer, kamusal mekan, metamorfoz ve mekanın dönüşümü gibi kavramlardan yola çıkılarak Denizin Üzerinde Yürümek, Bereket Yolu ve Fısıldayan Taşlar adlarıyla üç farklı ürün yaratıldı. Atölye çalışmasının ürünleri, bienal süresince Mardin'in açık alanlarında sergilendi.

Öğretim Üyelerimize TÜBA-GEBİP Ödülü



Selim Aksoy



Çiğdem Gündüz Demir



Çağlar Çekiç



Emine Ülkü Sarıtaş Çukur



Tolga Çukur

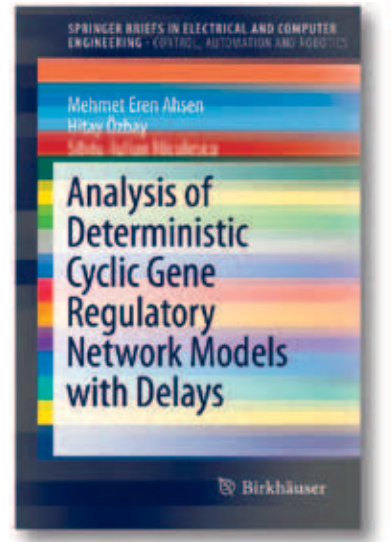


Engin Durgun

Doç. Dr. Selim Aksoy (Bilgisayar Mühendisliği Bölümü), Doç. Dr. Çiğdem Gündüz Demir (Bilgisayar Mühendisliği Bölümü), Yrd. Doç. Dr. Çağlar Çekiç (Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü), Yrd. Doç. Dr. Emine Ülkü Sarıtaş Çukur (Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü), Yrd. Doç. Dr. Tolga Çukur (Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü) ve Yrd. Doç. Dr. Engin Durgun (UNAM - Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Enstitüsü), Türkiye Bilimler Akademisi Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanlarını Ödüllendirme Programı (TÜBA-GEBİP) tarafından verilen ödüle değer görüldüler.

Gen Düzenleyici Ağlara Yenilikçi Bakış

Bilkent Üniversitesi Provost Yardımcısı Prof. Dr. Hitay Özbay (Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü), *Analysis of Deterministic Cyclic Gene Regulatory Models with Delays* başlığını taşıyan ortak yazarlı bir kitap kaleme aldı. **Birkhäuser** etiketiyle yayımlanan bu yapıt, zaman gecikmeli geribildirim ve doğrusal olmayan ileri besleme içeren adi diferansiyel denklem tabanlı gen düzenleyici ağların matematiksel özelliklerini sistem teorisiyle inceliyor.



Bir Spor Haberi

Mimarlık Bölümü 3. sınıf öğrencilerinden Elif Deniz Haberal, Üniversiteler Salon Okçuluk Şampiyonası'ndan ödülle döndü. Haberal, 5-7 Mart tarihleri arasında Eskişehir'de düzenlenen turnuvanın klasik yay bayanlar kategorisinde altın madalya kazandı.

Hocalarımıza BAGEP'ten Ödül



Süleyman Serdar Kozat



İlker Temizer



Mehmet Z. Baykara

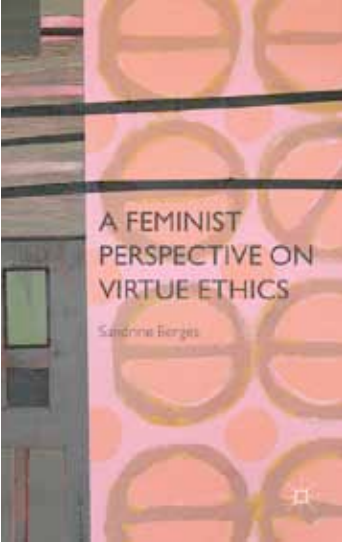


Emin Karagözoğlu



Ali Kemal Okyay

Doç. Dr. Süleyman Serdar Kozat (Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü), Doç. Dr. İlker Temizer (Makine Mühendisliği Bölümü), Yrd. Doç. Dr. Mehmet Z. Baykara (Makine Mühendisliği Bölümü), Yrd. Doç. Dr. Emin Karagözoğlu (İktisat Bölümü) ve Yrd. Doç. Dr. Ali Kemal Okyay (Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü), Bilim Akademisi Genç Bilim İnsanları Programı (BAGEP) Ödülü'nü kazandılar.



Üçüncü Kitabı Çıktı

Felsefe Bölümü öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Sandrine Berges'in **A Feminist Perspective on Virtue Ethics** başlıklı kitabı **Palgrave Macmillan** etiketiyle çıktı. Eserinde Heloise, Perictione, Christine de Pizan, Sophie de Grouchy ve Mary Wollstonecraft gibi farklı dönemlere ait kadın felsefecilerden yola çıkan Dr. Berges, cinsiyet, toplumsal yaşam ve adalet kavramlarını erdem etiği açısından ele alıyor. Kitap kapağında yer alan çalışmanın Güzel Sanatlar Bölümü öğretim elemanlarından Agnieszka Srokosz'a ait olduğunu belirten Dr. Berges'in **Plato on Virtue and the Law** ve **Wollstonecraft's A Vindication of the Rights of Woman** adlarını taşıyan iki yapıtı daha bulunuyor.

Bilge Baytekin'den Ödüllü Proje

Kimya Bölümü öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Bilge Baytekin, L'Oréal-UNESCO Bilim Kadınları Ödülü'nü malzeme bilimleri dalında kazandı. Çevreye ve sağlığa zararlı olarak nitelenen kalıcı organik kirleten (KOK) grubundaki iki kimyasal maddeye ilişkin projesiyle bu ödüle değer görülen Dr. Baytekin, söz konusu kimyasalları mekanokimya yöntemleriyle yok ederek sağlığa zarar vermeyecek ürünlere dönüştürüyor.



Kariyer Fuarı

Bilkent Üniversitesi Kariyer Merkezi, bu yıl Kariyer Fuarı'nın 17.'sini düzenledi. Öğrenci ve mezunları farklı sektörlerin temsilcileriyle bir araya getiren etkinliğe Deloitte, Enerjisa, FNSS, ING Bank, Mudo ve Vestel'in de aralarında bulunduğu 40'a yakın şirket katıldı.

“The focus of chemistry is making and understanding the materials of our daily life.”

portre



Prof. Ulrike Salzner has been a faculty member in the Department of Chemistry since 1997. She has recently been promoted to the rank of professor, having received all her academic promotions while at Bilkent University.



Could you tell us about the academic experiences that have led you to become a researcher and a faculty member in the field of chemistry?

To answer this question, I have to start a little earlier than academics. I remember coming across a chemical question without actually knowing that it was one, when I was about four or five years old. My grandmother usually made tea with lemon for me, and I observed the color turning from red to pale yellow when the lemon was added. I was always wondering what caused the red color to disappear. Having painted with watercolors as a child, I knew that red and yellow together made orange, but the color of the tea with lemon was not a mix of red and yellow. The puzzle was solved in ninth grade, when our chemistry teacher explained to us that tea is a so-called color indicator, changing color in response to the addition of acid (lemon juice). It gave me real pleasure to learn after ten years of puzzlement that there was a scientific explanation and that I had been right: the color was not a mixture of red and yellow. That was how I fell in love with chemistry. In Germany, many people associate chemistry with environmental pollution and chemicals in food. Despite this concern, our chemistry teacher encouraged us to study chemistry: "One day chemists will be needed to clean up the mess." I finally settled on chemistry when a female chemistry teacher provoked me by saying it was no job for a woman!

When I enrolled in chemistry, I was curious but certainly did not plan an academic career at that time. Studying chemistry turned out to be really hard, but there were so many amazing things to discover. I remember isolating caffeine from tea and crystallizing it, or synthesizing benzaldehyde, which is the flavor of bitter

almonds. The whole lab smelled of marzipan. We are living in a world made of chemicals, but since atoms and molecules are so small, we cannot see them. We never experience the behavior of all these particles directly. We are familiar only with the macroscopic behavior of matter consisting of zillions of particles, and chemistry becomes very abstract when we are learning about the properties of individual molecules or the electrons in the molecules, which our senses cannot experience and classical physics cannot describe. After having accumulated some knowledge of chemistry, I realized that understanding the rules and models taught in chemistry requires knowledge of quantum mechanics. It is all mathematics and physics, and I would not have dreamed of that in high school. Fortunately, at the time I started my Ph.D., one of the world's best computational chemists, Prof. Paul von Ragué Schleyer, was teaching in Erlangen. He was the first person to extensively employ theory not for its own sake, but as an instrument for solving problems in chemistry. Thus, although I took up chemistry as I was attracted to lab work, I chose research in theoretical and computational chemistry for my Ph.D. because I realized that only through theory can one truly understand chemistry. After finishing my Ph.D., I took a postdoctoral position in the U.S., and my supervisor there, Prof. Steven Bachrach, encouraged me to apply for assistant professor positions. I guess it was the first time I realized that I would be able to pursue an academic career. After doing a second postdoc, which included teaching first-year chemistry courses, I applied to Bilkent University and was lucky to be hired at the assistant professor level. Looking back, although I did not plan to become a professor, it was curiosity and joy in learning that drove me, and becoming a researcher was inevitable.

What, from your point of view, is the function of chemistry in the world of science?

The focus of chemistry is making and understanding the materials of our daily life. This starts with clean drinking water, fertilizer for food production, pesticides, and fuel for our cars, and extends to everything from materials for our sports shoes, tennis rackets, and rain jackets, to plastic bags, glue, and rocket fuels. I could fill the whole journal with examples. Chemistry gives the electrical engineer silicon wafers, the doctor medicines, the builder metals and concrete, and the artist paints. We would truly live in the Stone Age without chemistry. The quest for new and better materials is ongoing, and chemists produce new molecules every day. Nanotechnology deals with materials consisting of so few particles that their properties deviate from those of macroscopic systems. Making

nanomaterials with precise sizes and shapes requires knowledge of chemistry. However, as mentioned above, chemistry has also a theoretical side, which connects it strongly with physics, and the tools to solve the equations come from mathematics. Physical and theoretical chemists need calculus, group theory, matrix mechanics and so on. Hence, chemistry is intimately interrelated with most other sciences.

What are your current research interests?

I am a computational chemist. I study the physical reasons underlying the properties of molecules and materials. Computational chemists rationalize experimental observations and predict properties of new substances by performing calculations based on the laws of quantum mechanics without actually having to synthesize the molecules. The power of theory is that it can investigate changes in electronic structure directly. For instance, while experimentation measures the energy required for an electronic excitation and its probability, theory additionally reveals whether an electron has moved from a certain group of atoms to another or was excited within the same group of atoms. Such information is important, for example, in understanding light absorption in solar cells or predicting electrical conductivity.

My particular interests are the optical and electronic properties of conducting organic polymers, which can be used to replace silicon in solar cells, transistors, and diodes. Conducting organic polymers are relatives of familiar polymers like the polyethylene used for plastic bags or the polyesters used to make fabrics. Polymers are very long molecules that entangle with one another and make strong, lightweight materials. The difference between regular and conducting polymers is that normal plastics are electrical insulators, but conducting polymers behave like semiconductors or metals because their electrons are mobile. In addition, the energy differences between the electronic levels in conducting polymers are smaller, which allows them to absorb visible light. This is why conducting polymers can be used to make solar cells and light emitting diodes (LEDs). The advantages of conducting organic polymers over silicon are that they are cheaper to produce, as no clean rooms are needed, and they can be modified in myriad ways by organic synthesis, which allows precise tailoring of their properties. Theoretical research on these systems is done to rationalize experimental findings and predict the properties of modified systems. With this information, experimentalists can save a lot of time, for they do not have to produce polymers by trial and error only to find out that they are not suitable.

I am modeling optical spectra of homopolymers, which have only one kind of repeat unit in the chain, as well as mixed ones, where different repeat units with different energy levels are combined. These systems are used in solar cells and field effect transistors, and I am trying to predict which system is best for which application. In collaboration with an experimental group, I am rationalizing their experimental findings. In cooperation with other theoreticians, I am also involved in improving and testing theoretical methods for large systems.

What do you think about the research atmosphere at Bilkent University?

Bilkent provides a high-quality environment for research. We are able to pursue our interests without any restrictions. We have electronic access to the important scientific publications and are able and even encouraged to order books for the library. There are seminars with international speakers and the university supports our attendance at international conferences. There is also support toward salaries of graduate students. On the downside, our teaching load is too high, given that chemistry labs are not counted toward the teaching loads of the instructors. As there are no professional full-time lab demonstrators, instructors have to train graduate students every semester and supervise the lab sessions. This responsibility and time investment come at the expense of doing research.

You have been promoted to the rank of professor and received all your promotions at Bilkent and in Turkey. What would you say regarding this situation?

Since 2006, the promotion process in Turkey has been the same for foreigners as for Turkish citizens. It requires translation, notarization, and verification of all foreign transcripts and diplomas. Then the applicant can apply to take the “doçentlik” exam. If the written application is accepted, an oral exam is scheduled. After passing the oral exam and receiving the “doçent” title, the applicant can apply for promotion at Bilkent. In my case it was all upside down. When I joined Bilkent in 1997, there was no “doçentlik” exam for foreigners. My promotion to associate professor in 2000 was therefore based on reviews by external experts, and this was recognized by YÖK, the Council of Higher Education in Turkey. By the time I started thinking about applying for promotion to full professor, the law changed and foreigners became eligible to become “doçents” through the system used for Turkish citizens. Now, I had to makeup the “doçentlik” exam; otherwise, I could not be promoted further and might even have lost the associate professor rank. I was probably one of the first

foreigners to take this exam; all forms were in Turkish, and the personnel at YÖK did not speak English. This was very stressful. I was lucky to get help from one of my students. The really bad surprise, however, waited for me with the oral exam, which I expected to be in English, as I had been assured at Bilkent. When I arrived, a jury member said, “This is Turkey,” and I almost turned around and left. Then I thought I might as well go for it, as I had nothing to lose. I have to admit that the jury was very kind to me regarding language capabilities, and I passed the exam. In total, the process for becoming a “doçent” took two years. I had to wait another five years to apply for promotion to full professor due to a YÖK rule. The promotion to full professor again requires positive evaluation from international experts. Once the files with my CV and papers were sent out, my promotion was completed in about a year, after being stuck at the associate professor level for 15 years. This was, however, an unusual case, and I am sure foreigners will not have to face similar obstacles in the future.

A faculty member who is also an active researcher like you are must have a busy schedule. How do you go about organizing your work?

This is indeed an important issue. For a researcher, there is no such thing as being done with work, and there is no way to read all the literature nowadays. The flood of journals is absolutely overwhelming. So it all comes down to choosing the most important things to do, to being selective and efficient and not wasting time. I refuse to review articles for second-rate journals, and I browse the contents of only the best journals. During the teaching term, I take care of classes, exams, and labs first. All my important deadlines are in an electronic calendar that sends me reminders. I have completely stopped using paper for computer files as it is easier to manage and make information easier to retrieve. All my research results are stored in spreadsheets and presentation slides. I make sure to back up my work every day, and I keep four back-ups in different locations. It is amazing how much time computers save me compared to the beginning of my career, when I photocopied articles, printed mountains of computer outputs, and carried piles of paper around the world when going to meetings. If I cannot manage to complete all of the most urgent things during working hours, I continue working in the evenings and on the weekends. Yet I try to keep some weekends free. I do sports regularly, which revives my energy, and I sleep at least seven hours per night because my brain does not function when I am exhausted.



What are the roles of theoretical work and laboratory experimentation in chemistry?

Lab work establishes the facts; theory explains them. Accordingly, as far as basic research is concerned, both work hand in hand and need one another. Theory is becoming more and more important in directing experimental efforts. Ultimately, the goal of chemistry is to produce chemicals, materials, and medicines, and to analyze substances. Therefore, theory can never replace experimentation. Experimentation will always have the final word.

What changes do you see on the horizon of your discipline?

Chemistry has changed a lot since the discovery of the electron at the end of the nineteenth century. Only from that moment on did we know what atoms were made of and how they were bound together. The principles were worked out in the 1920s and are understood quite well by now. Thanks to the rapid development of computers in the last century, theoreticians can model systems consisting of a few hundred atoms very well. Experimentalists are nowadays tackling complex systems like proteins and nanomaterials. Of special interest is self-assembly of large systems such as viruses

or cells. Of course, every chemical synthesis “self-assembles” the molecules, and catalysis has always involved nanostructures, but we now want to understand every detail of these processes and manipulate molecules into organized structures at will. Theory is part of this endeavor. Currently a lot of effort goes into finding reliable theoretical methods to model the more complicated systems that are involved in catalysis, biochemistry, medicine, and materials science. Therefore, I expect that theoretical chemists will work on more and more complex systems. This is a challenge for theory, because the demand on computer time and memory increases exponentially with the number of electrons in the system (up to powers of 8 for high-level methods). For instance, we cannot yet fully model the properties of liquid water or simulate how ice crystals form. This would be very important for atmospheric chemistry and weather forecasting. Modeling of condensed phases, understanding the influence of solvent particles around molecules on chemical reactions, and crystal structure prediction are tasks of the near future for theoreticians. On a slightly different note, we will have to be more careful with our resources, as oil runs out, rare earth metal resources become depleted, and so on. We have to stop wasting valuable resources. Hence recycling, especially of electronic waste, and separation of the materials has to be improved. Just look at the dumps of our electronic waste in Africa, where poor people, ignorant of the dangers, burn the plastics on the copper wires, poisoning themselves. This cannot go on. The time has indeed come where chemists are needed to clean up the mess! New and better ways have to be found to make the whole production and discarding cycle of our materials sustainable. Required for that is, above all, clean and cheap energy. Given enough energy, chemical reactions can be carried out in any direction. It is just a matter of will and money.



How do you define good teaching?

A good teacher thrives to give students everything they need to succeed in life. This requires having the skills for the profession and for life in general. Thus, the teacher has to convey knowledge in such a way that students enjoy the subject and are encouraged to continue working on it after class. The teacher can only start the process; the students then have to keep it going and learn how to teach themselves. The teacher must have an excellent command of the subject, and be able to explain difficult problems, make connections between topics that students would not see without help, and stimulate curiosity, or at least not kill it. Students should be encouraged to become the best they can be, but also to accept who they are without becoming frustrated when they sense their own limitations. Ethical issues, such as honesty, scientific integrity, and the political responsibility of scientists, have to be addressed, and the teacher has to be a role model of proper behavior. A good teacher is firm and demanding, but never rude or insulting. If a teacher is funny and entertaining, it helps. Nevertheless, I do not think being a comedian is essential for good teaching.

Who is Ulrike Salzner in her personal life?

I am at a stage of my life where there are few worries. I have an interesting and secure job with a good income, a wonderful husband, and a grown-up son, and I am healthy. I am extremely happy with my situation, and my greatest wish is that nothing will change. I have many hobbies, such as cooking, sewing, reading, and music. I enjoy sports, especially tennis, hiking, cycling, and horseback riding. My only problem is lack of time.



Dr. Ulrike Salzner
Professor,
Department of Chemistry

Ulrike Salzner received her Ph.D. from the Friedrich-Alexander University in Erlangen in 1993. She completed postdoctoral training at Northern Illinois University with Prof. Steven Bachrach and at the Memorial University of Newfoundland with Prof. Peter Pickup, Prof. Ray Poirier, and Prof. Jolanta Lagowski. She joined Bilkent University in 1997 as an assistant professor and was promoted to associate professor in 2000 and full professor in 2015. She teaches general chemistry courses for science majors, applied quantum chemistry, and food chemistry. Her research interests in theoretical organic chemistry currently focus on the optoelectronic properties of conjugated organic polymers. She has published over 50 articles, including 4 reviews, in such journals as *ACS Publications*, *Synthetic Metals*, the *Annual Review of Physical Chemistry*, *WIREs Computational Molecular Science*, the *Journal of Chemical Physics*, the *Journal of Computational Chemistry*.

bir başarı öyküsü

“Başarının bir ekip işi olduğuna inanmak, bundan heyecan duymak ve heyecanı ekibe yaymak çok önemli.”



Mudo'nun genel müdürü Barış Karakullukçu (Endüstri Mühendisliği 1996), bizlere üst düzey yöneticiliğin dinamiklerini anlattı.

Giyim, mobilya, aydınlatma, ev tekstili ve dekorasyon gibi birçok kola yayılan bir firmanın başındasınız. Bu farklı alanları yönetici gözüyle nasıl harmanlıyorsunuz?

Hazır giyim ile mobilya ve ev dekorasyonunun tüketici dinamikleri birbirinden çok farklıdır. Birisini havuz problemine benzetecek olursak, diğeri geometri problemi; yani çözümleri de apayrı. Biz de bu sebeple, bu iki iş kolumuzu iki farklı stratejik iş birimi olarak yönetmeye başladık. İlk etapta mobilya ve ev dekorasyonu markamız Mudo Concept'e özel projeler geliştirdik. Satış öncesi ve sonrası pek çok alanda gelişim gösterdik. Hazır giyim süreçlerimizin altyapısını güçlendirmeye odaklıyız. Bu sene ağırlıklı olarak kadın koleksiyonlarımıza eğiliyoruz. Sürdürülebilir bir şekilde büyümek ve kârlı olmak artık eskisi kadar kolay değil. Perakende patronları 10-15 sene önceki büyümeleri artık kolay kolay gerçekleştiremiyorlar. Müşterinin kalbine hitap eden ve heyecan yaratan ürünler bulmak için uğraşıyoruz.

Bir endüstri mühendisi gözüyle sektörünüzü nasıl yorumlarsınız?

Perakende sektörü, endüstri mühendisleri için biçilmiş kaftan. Her gün bir optimizasyon problemi çözüyorsunuz. Pek çok kısıt içerisinde kaynaklarınızı en verimli şekilde kullanarak en iyi sonuca ulaşmaya çalışıyorsunuz. Perakendede sürekli yeni bir şeyler öğrendiğiniz için kendinizi tekrar etme şansınız pek yoktur. Türk perakendeciliği yurtdışı örneklerine oranla halen bakir ve katma değer yaratılabilecek birçok konu vaat ediyor. Türk perakende sektörü, analitik düşünme yeteneğine sahip, problem çözme seven ve dinamik endüstri mühendislerine ihtiyaç duyuyor.

Üst düzey bir yönetici olarak bir gününüz nasıl başlıyor ve nasıl geçiyor?

Büyük oğlumun okulu nedeniyle güne 06:30'da başlıyorum. Sabah daha çok çocukların hazırlığı ve kahvaltıyla geçer. Evden çıkışım 7:30 - 8:00'i bulur. En geç saat 9:00'da işte olurum. Hafta içi iki gün hazır giyim operasyonlarımızın merkezi olan Avcılar ofisimize giderim. Diğer iki gün Tuzla'daki Mudo Concept merkez ofisimizde olurum. Kalan bir günde ise genellikle mağazalarımızda veya çeşitli toplantılar için İstanbul'un değişik bölgelerinde bulunurum. İş günlerim genellikle toplantılarla geçer. Toplantılarımızın mutlaka bir ajandası olur. Mudo'da, son 3 yıldır, karar alınmadan ve yapılacak işler sorumlularıyla birlikte belirlenmeden toplantıları bitirmeme gibi bir kültür oluşturmaya çalışıyorum. Yoğun programı olan bir yönetici olarak bana

gelen e-postaları zamanında cevaplamaya özen gösteriyorum; yanıtız bir mesaj bırakmıyorum. Aynı hassasiyeti yine tüm çalışanlarımdan bekliyorum. Yüksek çalışma temposunda hafta içi akşamları için özel bir program yapmaya vaktim olmuyor. İş toplantılarımız veya yemeklerimiz olmadığı günlerde ailemle vakit geçirmeye çalışıyorum.

Ünlü bir dergi tarafından ülkenin en güçlü 50 kadın yöneticisi arasında gösterildiniz. Burada güç size neyi ifade ediyor?

Accenture Danışmanlık bünyesinde Münih ofisine bağlı olarak 25'ten fazla ülkede çalıştım. Tüm Avrupa ülkeleri ile Çin, Güney Kore, Japonya, Brezilya ve ABD'de farklı ekip ve müşterilerle projeler yaptım. Bireyleri anlama, yönetme, beklentilerine cevap verme ve onlara liderlik etme süreçlerinde motivasyonumu koruyarak değişimlere kolaylıkla uyum sağlayabilme yetkinliği geliştirdim. 2005 yılında reel sektör işkolunu kurma ve büyümek üzere Accenture Türkiye ofisine geçtim. Accenture Türkiye'de reel sektörden sorumlu yönetici ortak pozisyonuna getirildiğimde 35 yaşındaydım. Yaşadığım tüm bu tecrübeler beni güçlü

kıldı. Mudo'nun genel müdürü olarak gücü, içinde bulunduğum organizasyon yapısının büyüklüğüyle tanımlayabilirim. 1.000 kişiyi yönetmek ile 3.000 kişiyi yönetmek arasında fark var. Bunun yanında bilgi de çok değerli bir güç. Bilgi ile güçlü harmanladığınızda daha da güçlenirsiniz. Stratejik konumlama ayrıca önemli. Bir önceki iş deneyimimde değişik alanlarda sorumluluklar üstlenmiştim. Beni güçlü yapan etkenler arasında, sahip olduğum donanıma ek olarak, stratejik projeler içerisinde yer almamı da sayabilirim. Zorluklardan beslenen biriyim. Zor insanlarla, zor koşullarda çalıştım. Kolay işi herkes becerir; ama başardığınız zor bir iş sizi efsane yapar. Danışmanlıktan gelen politik olma özelliğim işlerime büyük katkı sağladı. Danışmanlıkta olağandışı durumlarla karşılaştığımızda sakin kalmak üzere yetiştik. Bu özelliğimin Mudo'da çok faydasını gördüm.

Yaşamınız ve işinizle ilgili birçok gelişmeyi sosyal medyadan ve kişisel internet sitenizden paylaşıyorsunuz. Bu şeffaflık şirket politikalarınıza ve çalışanlarla iletişiminize yansıyor mu?

Hayatımdaki pozitif şeyleri sosyal medyadan paylaşmak beni motive ediyor. Yazı yazmayı





çok sevdiğim için farklı konulardaki düşüncelerimi blogum üzerinden yayınlamak bana mutluluk veriyor. Tüm bu paylaşımlar, ulaşılabilir bir yönetici olarak algılanmamı sağlıyor. Çalışanlarımızla güven ve şeffaflığa dayanan bir ilişkimiz var. Başarının bir ekip işi olduğuna inanmak, bundan heyecan duymak ve heyecanı ekibe yaymak çok önemli. 26 ilde, 114 mağazalı, 2.000'in üzerinde personele sahip bir şirketz. Birbirimizden kilometrelerce uzak olsa bile sosyal medya üzerinden iletişimimizi ve heyecanımızı taze tutmayı başarıyoruz. Dijital dünyanın bu anlamda çok faydalı olduğuna inanıyorum.

Şirket olarak takım sporları turnuvalarına katılıyorsunuz. Söz konusu organizasyonların personel ve kurum kültürüne etkilerine dair neler söylemek istersiniz?

Mudo Spor Kulübü'nü 2014'te hayata geçirdik. Mudo Spor Kulübü katılımcılarının hepsi çalışanımız. Takımları gönüllülük esasına göre oluşturarak ekip çalışmasını destekliyoruz. Bu kapsamda ben de Mudo genel müdürü olarak hem basketbol hem futbol takımımızda forma giydim. Geçen yıl ilk kez katıldığımız İstanbul Corporate Games'de kadın futbol ve kadın basketbol kategorilerinde ikinci olduk. Çalışanlarımızın bireysel etkinliklerini Mudo'nun spor çatısı altında daha planlı bir şekilde hayata geçirerek daha aktif bir yaşama sahip olmalarını ve kurumsal kültürümüze katkıda bulunmayı amaçlıyoruz. Bu sene Runtalya'da yine ekipçe koştuk. Spora daha da çok eğileceğiz.

Ajandanızda üniversitelerle ve kadınlarla ilgili etkinliklere özel bir yer veriyorsunuz.

Danışmanlık kariyerimin ilk yıllarında, çalıştığım şirketlerden birinin yönetici ortağı, erkek olmadığım için o şirkette asla ortak seviyesine yükselemeyeceğimi söylemişti. Nedenini sorduğumda ise bana şöyle demişti: "Evde arkani toplayacak bir kadın olmayacak. Hem ev hem iş derken bu yoğun tempoyla başa çıkamayacaksın." Oysaki ben, kariyerimin ilerleyen yıllarında ortak konumuna yükselirken iki küçük erkek çocuk annesiydim. Bu sebeple kadınlarla deneyimlerimi paylaşmak, yapamayacakları söylenen her şeyi yapabileceklerini söyleyerek onlara destek olmak istiyorum. Üniversitelere gelirsek... Kariyerinin henüz başında olan genç arkadaşların profesyonel hayatla ilgili soruları var; fakat çevrelerinde yanıt alabilecekleri pek insan yok. Onlara tavsiye verebilecek, tecrübelerini aktarabilecek yöneticilere ulaşma şansları da az. Onların geleceğine küçük de olsa katkıda bulunmak beni mutlu ediyor. Gençlerle bir arada olmak bana pozitif enerji aşıyor ve kendimi dinç hissettiriyor.

Geçmişteki iş deneyimleriniz bugününüze neler katıyor?

Üniversite yıllarımda Unilever'in bir SAP projesinde yarı zamanlı çalışmıştım. Bir aylık planlanan bu dönem, yüksek performansım sonucunda beş ay kadar devam etmişti. Bu kısa süreli iş deneyimi sonucunda danışmanlık mesleğini seçmeye karar verdim ve mezun olunca I-BIMSA'da IBM SAP danışmanlık ekibinde çalışmaya başladım. Sistem danışmanlığından sonra yönetim danışmanlığını tecrübe etmek amacıyla PricewaterhouseCoopers'a (Coopers & Lybrand) geçtim. 1997-2001 döneminde PricewaterhouseCoopers'da görev yaptım. Sonrasında yurtdışından gelen bir teklifle Accenture dönemim başladı. Önceden dediğim gibi Accenture Danışmanlık ile Münih ofisine bağlı olarak 5 yıl boyunca 25'ten fazla ülkede çalıştım. Kariyerimin 15 senesini geçirdiğim Accenture'ın bugünlere gelmem ve güncel profesyonel kimliğime dönüşmemdeki etkisi yadsınamaz. Accenture Türkiye ofisinde son olarak reel sektörden sorumlu yönetici ortaktım. Bu pozisyonda perakende, hızlı tüketim, otomotiv, endüstriyel ekipman, ilaç ve benzeri pek çok sektöre yönelik çeşitli proje ve ekipleri yönettim. Mudo ile tanışmam da bir Accenture projesiyle gerçekleşmişti.

Genç yönetici adaylarına neler önerirsiniz?

Kariyerinin başındaki gençlere kendilerini geliştirmek için her fırsatı değerlendirmelerini ve dayatılan kalıplarla yetinmemelerini tavsiye ediyorum. Başarılı olmak için, yaptıkları işi sevmelerini ve ilk günkü heyecanlarını kaybetmemelerini öneriyorum. Ortaya koydukları sonuçlar, önce kendilerini tatmin etmeli. Zor zamanların geçici olduğunu düşünsünler; hedeflerine ulaşmak için yılmadan ilerlesinler. Başkaları ile değil, yalnızca kendileri ile rekabet etsinler.

Bilkentli olmak size sosyal ve profesyonel hayatta neler hissettiriyor?

Belki çok klasik bir yanıt olacak, ama Bilkentli olmak bir ayrıcalık. Bilkentlilerin farkını iş dünyasında gerçekten hissediyorsunuz: olaylara yaklaşımları, farklı bakış açılarına açık olmaları, çözüm odaklılıkları... Mezunlarımızın başarılarını gördükçe gurur duyuyorum. Üniversitemizin akademik kadrosunun yerel ve küresel başarıları da bir Bilkentli olarak koltuklarımı kabartıyor. İş dünyasının daha fazla Bilkent mezununa ihtiyacı olduğunu görüyorum; mevcut mezunların da Türk ekonomisinde büyük değer yarattıklarına inanıyorum.

Hobilerinize vakit ayırabiliyor musunuz?

Dört ve altı yaşlarında iki oğlu olan bir anneyim. Çocuklarımla mümkün olduğunca çok ve kaliteli zaman geçirmeye gayret ediyorum. İş ve özel hayatım iç içe. Perakendenin dinamikleri gereği hafta sonlarında satışları ve piyasayı gözlemlemeye devam ediyorum. Cumartesi günleri alışveriş merkezlerinde şirket etkinliklerimiz oluyor. Çocuklarımla da bu etkinliklere ve mağaza ziyaretlerine dahil ediyorum. Pazar günlerini ise aileme ayırıyorum. Ailemle ve dostlarımla vakit geçirmeyi çok önemsiyorum. Spor, hayatımın her döneminde yer aldı; basketbol oynamayı, bisiklete binmeyi ve son dönemlerde pilates yapmayı seviyorum. Yeni yerler keşfetmek, sosyal paylaşımlarda bulunmak ve kitap okumak hoşuma gidiyor. Her anımı değerlendiriyor, ruhuma iyi gelen şeylerle hayatı dengelemeye çalışıyorum.

“Teknolojiyle i
ieymeniz bilgi
güvenliğine yönelik
tehditlerle her
zaman karşı karşıya
kalabilirsiniz.”



*Kariyerini siber güvenlik danışmanı olarak sürdüren
Dr. Türker Yılmaz (Bilgisayar Mühendisliği 2001 yüksek lisans,
2007 doktora) ile keyifli bir söyleři gerçekleştirdik.*



Bilgisayar dünyasına ilginiz ne zaman başladı?

Bilgisayarlarla 1983'te Maltepe Askeri Lisesi'ne girdiğimde tanışmıştım. Bilgisayarlar o yıllarda dünya ve Türkiye için bir yenilikti. Zamanın popüler aygıtı Commodore 64 çok ilgimi çekmişti; askeri lisedeyken öğretmenimiz ilk gösterdiğinde inanılmaz bir devrim gibi gelmişti ki 64 KB içinde yapılanları bugün bile gördükçe hayran olmamak elde değil. O dönemden bu yana bilgisayar ve bilişim teknolojilerinin içindeyim. 1991'de Kara Harp Okulu (KHO) İşletme Bölümü'nden piyade teğmen rütbesiyle mezun oldum. Beş yıl çeşitli birliklerdeki görevlerimden sonra bir yıl Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) bünyesinde Otomatik Bilgi İşlem (OBİ) Subayı Temel Kursu'na katıldım. ODTÜ'den sonraki ilk görev yerim Kara Harp Okulu (KHO) idi. KHO'da görev yaparken 1999'da Kara Kuvvetleri Komutanlığı (KKK) programı kapsamında Bilkent Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nde lisansüstü eğitime adım attım.

İdari bilimlerden mühendisliğe geçişinize dair neler söylemek istersiniz?

KKK'nin personel yetiştirme programlarından biri olan Bilgi İşlem Subayı Programı'nın devamı olarak, kurumun yaptığı anlaşma sonucunda, Bilkent'in Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nde açılan yüksek lisans programına tam zamanlı olarak katıldım. Sene 1999'du. Prof. Dr. Uğur Gündükbay ve Prof. Dr. Bülent Özgüç ile bilgisayar grafikleri ve sanal gerçeklik üzerine iki yıl çalıştıktan sonra aynı bölümde doktora başladım. Doktora eğitimi esnasında aynı zamanda esas görev yerim olan KHO'da öğretim görevlisidim. Muharebe Modelleme Laboratuvarı'nda simülasyonlar üzerinde çalışıyor, muharebe modelleme, bilgisayar programlama ve yönetim bilişim sistemleri dersleri veriyordum. Yüksek lisanstayken arazilerin stereoskopik olarak modellenmesini ve gerçek zamanlı görüntülenmesi üzerinde çalışmıştık.

Doktorada ise daha karmaşık olan şehirlerin modellemesini gerçekleştirdik. Aslında Bilkent'te beni en çok zorlayan şey bilgisayar mühendisliği mezunu olmamamdı. Sonradan aldım çoğu dersi. Diğer arkadaşların çoğu benden genç olduğu için acaba benden daha çabuk mu öğreniyorlar derken, sağlam bir çalışma disiplini oluşturdum ve ben de başarılı oldum. 2007'de doktoramı bitirdiğimde Uğur hocam ve diğer doktora öğrencileriyle dördü Science Citation Index'te olmak üzere on tane makale yayımlamıştım. Bir kitap bölümü ile tek başına yazdığım ve KHO'da ders kitabı olarak okutulan bir kitabım olmuştu. Asker olmanın yanı sıra akademik yaşam da artık benim için vazgeçilmez bir konuma gelmişti.

Doktora sonrasında neler yaptınız?

Doktorayı bitirdikten sonra Belçika'nın Mons şehrinde bulunan NATO'nun Muhabere Elektronik Bilgi Sistemleri Hizmetleri Ajansı'nda (Communication and Information Systems Services Agency - NCSA) uluslararası kadrodaki bir göreve atandım. NCSA, NATO'nun bütün haberleşme ve bilgi sistemleri altyapısını sağlar ve işletir. İki yıl sonra NATO'nun Bilgisayar Olaylarına Müdahale Yeteneği (NATO Computer Incident Response Capability - NCIRC) Teknik Merkezi'nde zaafları tespit etmek ve yönetmekten sorumlu birimin başına geçtim. Oradaki bir yıllık görevim esnasında NATO'nun dünya çapında sahip olduğu bilgi sistemleri üzerinde sürekli olarak denetimler yaptık ve açıkları ortaya çıkarmaya çalıştık. Uzmanlık alanım tamamen değişerek siber güvenlik alanına transfer oluşum bu döneme rastlar.

Siber güvenlik alanındaki çalışmalarınızı açar mısınız?

Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) bünyesinde iki önemli temel değişim noktasında görev yaptığım için kendimi çok şanslı hissediyorum. Bunlardan biri KHO'dayken muharebe simülasyonlarının Kara Kuvvetleri eğitim sisteminin değerli bir parçası haline getirilmesidir. Bugün Kara Kuvvetleri birlikleri simülasyonların sağladığı onlarca avantajdan istifade ederek eğitimlerini gerçekleştirebiliyor ve karar destek çalışması yapabiliyor. Söz konusu değişimi gerçekleştiren ekibin bir parçası olduğum için kendime bir pay biçiyorum doğal olarak. Diğer nokta ise sözünü ettiğimiz siber güvenlik. NATO'da belirli dönemlerde kadrolarda yeniden yapılanmaya gidilir. Bu çalışmalar sürerken her ülke NATO bütçesine yaptığı katkı oranında personel kadrosu alır. 2009'daki bu yeniden yapılanma dönemlerinin birinde, siber güvenlikle ilgili birime personel gönderme olanağı

doğmuştu. Genelkurmay Başkanlığı'mızın yaptığı çalışmalar neticesinde Siber Güvenlik alanındaki kadrolardan önemli bulunanlar ülkemize geçmiş oldu. Bunlardan biri de benim transfer olduğum kadroydu.

Siber güvenlikle ilgili gelişmeler ülkemize nasıl yansdı? Dönüşünüzle edindiğiniz izlenimler ne yöndeydi?

NATO'da bu alana ilişkin çalışmaların başlaması 2004'e dayanır. O yıllarda dinamik bir kimliğe bürünen siber güvenlik, Türkiye'de de duyulup takip edilmeye başlayınca TSK bu konuda süratle tedbir aldı. Dünyada meydana gelen gelişmeler bağlamında ülkemizde farkındalık artmaya başladı. TSK dışındaki kurumlarda ise siber güvenliğe yönelik faaliyetlerin 2006'da başladığını söyleyebilirim. Devlet Planlama Teşkilatı tarafından o yıl yayımlanan Bilgi Toplumu Stratejisi 2006-2010 Eylem Planı'nda siber güvenliğe yönelik birtakım öngörülerde bulunulmuş ve bu kapsamda Bilgisayar Olaylarına Müdahale Ekibi (TR-BOME) kurulmuştu. Yapılan işlerin tam anlamıyla aktif olması ise 2013'e denk gelir. O yıl Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM) kuruldu. Bakanlık seviyesindeki kamu kuruluşları veya kritik altyapıya sahip diğer birimler ile birçok sanayi kuruluşu için 2014'te USOM'a bağlı olarak çalışacak Siber Olaylara Müdahale Ekipleri (SOME) etkinleştirildi.

2011 yılında Türkiye'ye döndüğümde KKK'de bu yönde bir yapılanma gerçekleştirilmekteydi ve Genelkurmay Başkanlığı'ndaki TSK Siber Savunma Komutanlığı kuruluş aşamasındaydı. Ben de KKK Siber Savunma Şubesi'nde önce kısım amiri, sonra şube müdürü unvanıyla görev yaptım. 2014 Ağustos'unda kendi isteğimle emekli olana kadar göreve devam ettim. Aslında emeklilikteki bir amacım da akademik dünyaya geri dönebilme idi. Ne var ki bu planımın gerçekleşmesi biraz uzadı. Şimdi Eks-Pa şirketinde siber güvenlik danışmanı pozisyonundayım. Biyometrik sistemler ve görüntü tanıma üzerine çalışan, araştırma-geliştirme de yapan, büyük bir integratör firmayız. Kuruluşların, kurumların, şirketlerin bilgi teknolojisi ihtiyaçlarına ilişkin çalışmalar yanında özel siber güvenlik isteklerine yönelik faaliyetler gerçekleştiriyoruz. Gelecekte ağırlıklı olarak siber güvenliğe yönelik kaliteli işlerin diğerlerine göre ön plana geçeceğini değerlendiriyoruz. İleride akademik çalışmalara dönme hedefimden vazgeçmediğimin altını çizmeliyim. Bir şekilde akademik dünyanın içinde olma fikri, öğretme, öğrenme ve insan merkezli bir etkileşim bana hep heyecan vermiştir. Bilkent'ten almış olduğum eğitimle bu doğrultuda iyi donandığımı düşünüyorum.



Bilgi güvenliğinde en kritik noktalar sizce hangileri?

Bilgi sistemlerinde işlenen, saklanan veya gönderilen verinin üç sacayağı vardır: gizlilik, erişilebilirlik ve bütünlük. Bunları bozduğunuz oranda darbeye maruz kalırsınız. Gizliktan kastım, bilgiye sadece yetkilendirilen kişi erişebilmelidir. Bütünlüğü ise şöyle açıklayabiliriz. Ben size bir bilgiyi göndermek istiyorum. Bu bilginin size ulaşana kadar benim oluşturduğum şekilde kalması ve arada hiç değiştirilememesi, değiştirilirse tespit edilebilmesi önemlidir. Anlattığım üç unsur ayrıca kendi içerisinde dengede olmalı, birine ağırlık vererek diğerinin zayıflaması engellenmelidir. Diğer önemli husus ise her üç özelliğe yüksek önem vereceğim diyerek işlevselliğin azalmasına neden olmaktır.

Sanal dünyada kişisel korunma için neler yapmamız gerekir? Bu konulara uzak diyebileceğimiz kişilerin alabileceği temel önlemler nelerdir?

Teknolojiyle iç içeyseniz, dijital dünyada çalışıyorsanız, akıllı aygıtlar kullanıyorsanız, bilgi güvenliğine yönelik tehditlerle her zaman karşı karşıya kalabilirsiniz. Risk her yerdedir. Risk var diye arabaya binmemezlik etmeyip tedbir alıyoruz, kazalardan sonra hayatta kalmayı sağlayacak teknolojilere yöneliyoruz. Burada da benzer durum var. Hayatımız kolaylaşsın diye oturduğumuz yerden banka işlemlerimizi yapıyoruz, ne kadar masum bir şey aslında değil mi? Bana göre siber ortamdaki en yaygın tehdit bilinçsiz kullanıcıdır. Niyeti kötü değildir; ama kötü kullanımdan dolayı ister istemez tehdidin aracısı olur. Hele bu durum kurum veya şirket içerisinde cereyan ediyorsa daha kötü. Siber saldırgan zaten sistemlere

saldırarak yetkili konuma gelmeye çalışıyor ve bilinçsiz kullanıcılar üzerinden amacına daha kolay varıyor.

Peki, bireysel olarak ne durumdayız?

Kişiler olarak dijital dünyada dolandırma vakalarına çok sık rastlıyoruz. Öncelikle kişisel bilgilerimize sahip çıkmalıyız. Bir kağıda yazıp evinizin kapısının dışına asmayacağınız veya herkesin bilmesini istemediğiniz bir şeyi internete koymayın. En basit kural budur. Fotoğraflar koyuyoruz, videolar yüklüyoruz. Oysa siz sonradan silseniz bile internete düşen hiçbir şey kaybolmuyor. Yoldan geçen insanlara fotoğrafımızı dağıtmıyoruz; ama internette kendimize ait birçok özel an paylaşıyoruz. Yapılan araştırmalar özellikle kişisel verilere saldırıların artacağını öngörüyor. İnternette karşınıza şu soru sıkça çıkar: Buraya Facebook veya Twitter üzerinden bağlanmak ister misiniz? Sizi hemen bir şeylerle ilişkilendirmeye ve bilgilerinize erişmeye çalışırlar; siz kimsiniz, arkadaşlarınız kimler, nerelere gidersiniz, şu an neredesiniz... Özel bilgi kavramına ne kadar çok önem verdiğiniz esas belirleyicidir. Özel bilginin seviyesi kişiye göre değişir. Kimileri her saniyesini paylaşır, bazı insanlar ise tam tersine aşırı kuşkucu davranarak sanal ortamda hiçbir şey paylaşmaz. Her ikisi de uçtadır bana göre. Ne paranoya yapmalı, ne de çok rahat olunmalı. Ne olursa olsun adres bilgilerimi, doğum günü bilgilerimi internette duyurmam. Mesela bir restoranda olduğumu Facebook'a yazdığım olmuştur; ancak orada çekilmiş fotoğrafımı koymamışım. Bu durumda yer bilgimi bütün dünya duydu mu? Evet, ama çok önemi yok; çünkü paylaşılan her bilginin geçerli olduğu bir kıymet süresi var ve yarım saat sonra kalkacağım oradan. Benzer paylaşımları alışkanlık haline getirmediyimi ifade etmeliyim. Her şey bir yana, birçoğumuz haberdar olsa da, bazı temel noktaları hiç unutmamak lazım: Korsan yazılım kullanmayın. Bilgisayarınızda güncel ve lisanslı bir antivirüs programı olsun. İşletim sistemi, internet sayfası tarayıcı ve uygulamalarınızı güncel tutun. Güvenmediğiniz internet sayfalarına girmeyin. Güvenlik duvarı kullanın. Yönetici haklarına sahip kullanıcı olarak internete bağlanmayın, mutlaka kısıtlı bir kullanıcı hesabı oluşturarak internete girin ki bilgisayarınızın ele geçirilmesi zorlaşsın. Bilinmeyen kişilerden gelen e-postaları tabii ki açmayın. Şifrelerinizi iyi seçin ve kimseyle paylaşmayın. Bir şifreyi internette sadece bir sitede kullanın; çünkü o sitenin başına bir şey gelirse diğer sitelerdeki şifrelerinizi değiştirmenize gerek kalmaz. Evinizdeki kablosuz internet bağlantısına mutlaka güçlü bir şifre seçin. Bilgisayarınızın ele geçirilmiş olabileceğinden

şüpheleniyorsanız formatlamaya üşenmeyin. Cep telefonları artık neredeyse birer bilgisayar gibi çalıştığına göre, çok basit de olsa bir şifreleme mekanizması kullanın. En güzel yöntem pasif korunmadır: Özel bilgilerinizi telefonunuzda bulundurmayın, önemli bilgilerinizi uygulamalar aracılığıyla yaymayın. Aktif koruma amacıyla cep telefonunuza uygun, lisanslı bir antivirüs yazılımı düşünebilirsiniz. Cep telefonlarının güvenliği henüz istenen düzeyde değil. Zaten cep telefonlarının birincil işlevi mobil olmak, yani sürekli bağlantıda kalmak. Veri transferi devam ettiğinden, korunma olarak, kişisel bilgilerinizin mevcudiyetini kontrol altına almak gerekiyor.

Bireysel çerçeveyi biraz genişletelim ve ülkelerin yaşadığı siber saldırılara gelelim.

Devlet olarak ne kadar işlemi teknoloji yardımıyla yaparsanız, altyapınız güçlü de olsa, siber saldırılara karşı o derece duyarlı olursunuz. 2007'de Estonya'ya yapılan siber saldırılar, bu alandaki ilk büyük çaplı ataktır. Önceden de örnekleri vardı; ama bu boyutta değildi. Estonya olayında Rus internet korsanları ülkenin internet çıkışı tamamen doldurdular. Bahsettiğim o üç sacayağından erişilebilirliği yktılar. Ülkenin işlemlerinde internete inanılmaz bir bağlılık vardı. Hayat her alanda internete dayanıyordu. Otopark kartları bile internet üzerinden çalışıyordu. Estonya'nın cumhurbaşkanı bir konuşmasında kanunları e-imzayla onayladığını söylemişti. Sanal olarak 15 dakikada bir şirket kurmak mümkün Estonya'da. Her yerde birçok açık QR kod var. Tallinn'deki meçhul asker anıtının kaldırılmasına karşılık gerçekleştirilen bu saldırı bir bakıma ülkedeki yaşamı durdurdu. İran'ın nükleer santraline 2010'da yapılan saldırı da literatüre girmiştir. Burada saldırganlar bir mühendisin aracına USB bellek bırakmışlar. Mühendis de merak edip o USB'yi santralin içindeki bir bilgisayara takınca, sistem kapalı devre olmasına rağmen, bellek bir virüs yardımıyla Windows .dll dosyalarından birini değiştirmiş ve soğutma sistemini çalıştıran sistem işlevselliğini yitirmiş. Sistemdeki bir elektronik devre kartı bu soğutucuyu kapatıp açıyormuş. Bilgisayar kontrollü bir fonksiyon olduğu için dışarıdan müdahale edip karta yanlış komut verdirmişler. Bozulan mekanizma basit; fakat siber saldırı dolayısıyla nükleer santralin patlayabileceğini düşünmek gerçekten korkunç. Dışarıya kapalı bir sisteme yapılmış belki de en öne çıkan saldırıdan bahsediyoruz. Bu nedenle İran'ın nükleer programı o dönemde birkaç sene gecikti. Kaynağı bilinmeyen USB'ler çok tehlikelidir; çünkü virüsü kolayca taşır ve buluşturır.

2013'teki G-20 zirvesine katılan heyetlere dağıtılan hediyelerde de USB'ler vardı ve birçok politikacıya ait bilgiler ile toplantıya yönelik haberleşme bu yolla çalınmıştı. Çoğu ülkede bankalara saldırılar olur. NATO'ya neredeyse her gün saldırı vardır. NATO veya askeri kurumların internet sayfasında gizli bilgi bulunmaz. Bilgisayar korsanının asıl amacı sayfayı çökertip ün kazanmak ve kurumun saygınlığını zedelemektir. ABD'nin askeri havacılık devi Lockheed Martin'e yapılan 2011 tarihli saldırıya da değinmeliyim. Burada saldırganlar tek kullanımlık şifre üreten cihazları imal eden firmaya saldırmış, buradan elde ettikleri bilgileri de Lockheed Martin'in sistemlerine girmek için kullanmıştı. Sisteme girip birçok uluslararası projenin bilgilerini çaldıkları söylenir. 2012'de Rus güvenlik firması Kaspersky'nin Kızıl Ekim denilen ve en az beş yıldır devam eden saldırıları ortaya çıkardığını hatırlıyorum. Söz konusu saldırılarda Microsoft Excel programında bulunan açıklar kullanılarak bilgisayarlara girildiği belirtilmişti. Uzmanların bile görmekte zorlandığı o kadar çok sanal tehlike var ki...

Günümüze yaklaştığımızda Ukrayna iç savaşında benzer olaylar gözünüze çarptı mı?

Ukrayna'da ayrılıkçılara destek amacıyla Rus bilgisayar korsanlarınca bankalara ve kamu kurumlarına epey saldırı gerçekleştirildiğini okumuştuk. Henüz zarara dair veriler ortaya çıkmadı. Çarpıcı bir örnek daha var yalnız. Ruslar çatışmalar esnasında bir Amerikan insansız hava aracını ele geçirip indirmişler. Bu elektronik harple birlikte siber hareketin kullanımıdır aslında, yani sadece siber saldırı demek doğru değil. Aynısı 2011'de İran'da gerçekleşmişti. Bu örnekler bize gelecekteki elektronik sistemlerin de bu yönde korumalara ihtiyaç duyacağını ve uyanık olmamız gerektiğini gösteriyor.

Sektörünüzde bir de siber silah tanımı var.

Siber silah olarak tanımlayabileceğimiz kavram temelde üçe ayrılıyor. Bir tanesi **exploit** dediğimiz istismar edici yazılımlar. Bunlar bilgisayarlarda kullandığımız yazılımların hatalarını ve açıklarını bularak saldırganlara avantaj sağlayan kodlar ve yöntemler oluyor. Diğeri **malware** denilen kötücül yazılımlar. Bir diğeri ise **botnet** denilen köle ağları. Özellikle exploit'leri ilk bulanlar devasa paralar kazanabiliyor. Pazar çok büyük. Internet Explorer 11'in bir açığını bulan kişi yanlış hatırlamıyorsam 500 bin dolara kadar kazanç elde edebilecek durumdaydı. Neden tutarlar o kadar

yüksek? Çünkü sistem içinde yetkisiz işlem yapmaya yarayan bir kapı bulmuş adam. Bunun sayesinde zinciri takip ederek bir başka bilgisayarda yetki sahibi olabilirsiniz. Peki, o parayı kim verir? Genelde devletler veya devletlere satış yapmaya çalışan araçlar. Siber silahları kullanarak yaptığınız saldırının biriyle ilişkilendirilmesi bayağı zordur. Saldırı zaten doğrudan yapılmaz. Başka bilgisayarlara ele geçirilir; oradan diğerine atlaya atlaya eylem gerçekleştirilir. En son kimin bilgisayarı kullanıldıysa suçlu o gibi görünür; halbuki değildir. Büyük çaptaki saldırılarda korsanlar kendilerine farklı ülkeleri atlama noktası olarak seçerler. Bu ülkeleri de öyle ayarlarlar ki aralarında politik problemler olsun ve izi bulunmasın. Biri mesela İran'dan, diğeri Çin'den, bir diğeri İsrail'den olur ki geriye doğru izleri takip edilemesin.

Siber saldırılar nasıl çözülebilir? Türkiye'de durum nasıl?

Devletlerin bilişim sistemlerindeki savunma mekanizmaları çeşitli katmanlardan oluşur. Tek bir çözüme bel bağlanmaz. Bir devletin oluşturacağı bir birimle bütün ülkenin güvenliğini tutması olanaksız; çünkü korunması gereken sistemlerin sayısı, kullanımı ve etkileşimi çok üst seviyelerde. Dolayısıyla idari, fiziki ve teknik kontrol tedbirlerinin caydırıcı, önleyici, giderici, kurtarıcı ve tespit edici olacak şekilde tesis edilmesi büyük önem taşıyor. Bir yerlerde zaaf elbette oluşuyor, açık kapı buluyor saldırganlar. Kritik olan nokta, bu açığı ne kadar çabuk bulup kapattığınız. Savunan taraf için kapatılacak binlerce açık alan olsa da saldırganın sadece bir tane açık bulması yeterli. Savunan taraf için söylüyorum, özellikle kendinizin yapmadığı bir sistemi satın alıp kullanıyorsanız işiniz daha zor; zira iç donanımda kontrol sizde değil, siz imal etmemişsiniz. Bize gelirse, Türkiye'de tabii ki saldırılar oldu; ama bunları siber

casusluktan ziyade ses getirmeye yönelik, protesto içerikli denemeler şeklinde yorumlayabiliriz. Siber ortam doğrudan veya dolaylı ilişki içerisinde olan sistemlerden oluşuyor, aynı doğadaki gibi. Siber ortamı bir ekosistem olarak algılamak ve bütünü görmek olası riskleri en aza indirecektir. Burada bilgi sistemlerindeki verilerin gizlilik, bütünlük ve erişilebilirliğine yönelik tehditleri vurguluyorum; kişisel bilgilerin açığa çıkarılmasından veya istihbarata yönelik konulardan bahsetmiyorum. Siber dünyadaki cihazlarda anlık olarak milyonlarca olay meydana gelmektedir ve her işlem sistemler tarafından kayıt altına alınmaktadır. Bu kayıtlar ne kadar çok ilişkilendirilirse o kadar üst düzey farkındalığa ve akıllı sürece sahip olabiliriz. Bir başka deyişle sistemlerce üretilen veriler anlamlı hale getirilmeli, bilgiye dönüşmelidir; anlamlar bütününden yola çıkılmalı, gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel olaylar ortaya konabilmelidir. Sistemlerde saklanan veriler akıl haline dönüşmedikçe siber ekosistemde zincirin üst sırasına çıkılamaz. Bunu sağlamak için de olay ilişkilendirme ve tespit sistemleri ile gerekli müdahale mekanizmalarının yeterince kullanılıyor olması gerekir. Mekanizmayı öyle bir kuralmalısınız ki o ekosistemin içinde ne oluyor takip edebilirsiniz. Tehlikeyi anlayabilmeniz için zinciri tamamlayan öğeleri güvenlikten sorumlu birimlerce görünür kılmalısınız. Sistemi kurdurup arkanıza yaslanamazsınız. Siber saldırıların bir gün muhakkak sizi de bulacağı düşüncesiyle güvenliğinizi sağlamalısınız.



medya ve pazarlama



“Güçlü bir pazarlama planı geliştirip medyada doğru kanallar seçerek başarılı satış rakamları yakalayabilirsiniz.”

ABD’nin ünlü basın-yayın şirketlerinden Time Inc.’de Kaliforniya reklam ve pazarlama sorumlusu olarak görev yapan Gizem G. Sevgi (Amerikan Kültürü ve Edebiyatı 2008) ile sektörünü konuştuk.

Mezun olduktan sonra kariyeriniz nasıl gelişti?

Mezun olur olmaz yüksek lisansım için ABD'ye geldim. Yüksek lisans bitince yaklaşık beş yıl bir reklam ajansının ana medya ve strateji planlama müdürü olarak görev aldım. Sonrasında ABD'nin en büyük basın-yayın şirketlerinden Time Inc.'nin medya bölümü olan MNI grubunda çalışmaya başladım. **Time, Fortune, Money, People** ve **Entertainment Weekly** dergilerinin Kaliforniya bölgesi basın sorumlusuyum. Şirketin kadrosu 2.000 kişiyi aşıyor. Buradaki tek Bilkentli ve Türk kökenli çalışıyım. Dijital perakendecilikten kahve zincirlerine, tekstilden moda uzanan büyük ve küçük ölçekli birçok firmadan sorumluyum. Firmalar, pazarlama ve reklama dair belirli bütçelere sahip olsa da erişmek istedikleri kitleye geri dönüşü yüksek olacak stratejiler geliştirmek ve uygulamak istiyorlar; fakat bu konuda destek almaya çekinebiliyorlar. Dediğim gibi ben Kaliforniya eyaletindeki firmaların hem dijital hem yazılı basındaki pazarlama ve reklam stratejilerini oluşturup hedef kitlelerine en iyi şekilde ulaşmalarını sağlıyorum. Örneğin, yeni yeni büyüme eğilimi gösteren bir inşaat şirketi, ellerinde bir pazarlama bütçesiyle bana geliyor. Kaliforniya'daki belirli şehirlerde reklam vermek istediklerini, bunu sadece çevrimiçi ya da yazılı basında yapmayı düşündüklerini, her şeyin sonunda da yeni müşteriler elde etmeyi hedeflediklerini belirtiyorlar. Ben de kurumsal yapıımızdaki programlar çerçevesinde yönettiğim 28 kişilik medya planlama takımıyla birkaç hafta süren stratejik toplantılar yaparak, sunumlar hazırlayarak, müşterilerle konuşarak reklam kampanyalarını hayata geçiriyorum. Milyon dolarlık reklam bütçeleriyle gelip şirketimden ve benim departmanımdan markalaşma desteği alan firmalar var.

ABD'de çalışmaya nasıl karar verdiniz? Lisansüstü eğitiminizin bunda etkisi oldu mu?

Bilkent'te okurken yaz tatillerinde hep staj yapıyor, mezun olduğumda özgeçmişime iş deneyimi yazmak istiyordum. Almancamı ve Çinceyi iletirmek için dil kurslarına gidiyordum. Bir İzmirli olarak Ankara'da ne tanıdığım vardı ne torpilim. Çevrem kampüsten ibaretti, yurt ve dönem arkadaşlarımdan. Kendi başıma şirketlerin kapısını çaldım ve iyi yerlerde stajlar ayarladım. En parlak stajım Tepe Holding'in dış ticaret departmanındaydı. Tüm bu tecrübeler yüksek lisans planlarımda da bana avantaj sağladı. Referans mektuplarım, çalıştığım yerdeki yöneticilerden ve bölümdeki değerli hocalarımdandı. ABD'de eğitime devam etmeye son sınıfta karar

vermiştim. Bölüm hocalarımızdan Prof. Dr. Lale Demirtürk ve Yrd. Doç. Dr. Edward Kohn son senemde beni odalarına çağırıp çok güzel bir konuşma yaptılar; referanslarını verdiklerinde tanınmış üniversitelere başvurmaya yönlendirdiler ve başarılı olacağıma emin olduklarını söylediler. Bu cesaret verici konuşmadan sonra beni yoğun bir dönem bekliyordu. Sıhhiye'de küçük bir dershaneye yazılıp GMAT sınavına hazırlandım. Aynı zamanda Hacettepe Üniversitesi'nde pedagojik formasyon eğitimine devam ediyordum. Mayıs ayında Bilkent diplomamı aldım, yurttaki odamı boşalttım ve iki aylığına İzmir'de ailemin yanına gittim. O sırada Los Angeles'taki California Üniversitesi'nin pazarlama ve pazarlama yönetimi yüksek lisans programına kabul aldım. Hem Los Angeles'in ruhunu İzmir'e yakın gördüm hem de Bilkent benzeri bir kampüs üniversitesinde okumak cazip geldi. Hayatımın en zor, fedakârlık isteyen ve bir o kadar da keyifli dönemine adım atarken Los Angeles'a tedirgin, yorgun ve heyecanlı inişimi dün gibi hatırlıyorum. Ailemin bana o süreçte verdiği desteği unutmam mümkün değil.

ABD'deki ilk senemden sonra burada neler yapabileceğimi, daha uzun kalma ihtimalini araştırmaya başladım. Bütün seçmeli derslerimi medya ve pazarlama üzerine olacak şekilde değiştirdim. Mezun olmama dört ay kala iş bakmaya başladığımda iki büyük sorun karşıma çıktı: ABD'de hiç iş deneyiminin olmaması ve vize. Aslında Türkiye'deki maaşlı tecrübelerimden ziyade iyi bir akademik geçmişe sahip olmam ve Türkçe ile birlikte dört farklı dil konuşabildiğim için diğer adaylardan biraz daha öndeydim. Los Angeles'ta bulunan bir reklam ajansına çaylak diyebileceğimiz bir pozisyondan girip sene sonunda yönetici seviyesine yükseldim. Vize sorunu da o firma tarafından halledildi. ABD'deki reklam ajansları nasıldır diye sorarsanız çalışma saatleri düzensizdir ve sosyal hayatınız sadece işinizden ibaret olabilir. En güzel yanıysa verdiğiniz emeğin sonuçlarını kısa sürede görebilmeniz ve sürekli yaratıcı bir iş üzerinde olmanızdır. O firmada hep gece yarısına kadar çalıştım. 50 milyon dolar ve üzeri bütçeli dev firmaların medya alım stratejilerini yürüttüm. Büyük resme bakarsak bu kadar yüksek bir temponun bana ileriki yaşlarımda olumlu döneceğini biliyordum. Genç yaşta böyle yoğun çalışmayı tavsiye eder miyim? Yaratıcılık eksikli işler yapmak isteyen hırslı ve kararlı bir yapınız varsa kesinlikle evet; fakat düzenli yaşam gibi kavramları kapıdan içeri girer girmez unutun. Bir yerlere varabilmek için standartların dışına çıkmalısınız.

Medya, satış ve pazarlama kavramları yan yana gelince ortaya nasıl bir kompozisyon çıkıyor?

İç içe gelişen kavramlar, büyüyen bir etkileşim... Firmalar büyümek, daha çok satış yapmak ve adlarını duyurmak istiyor. İyi bir pazarlama stratejiniz yoksa ya kendi ağınızı kullanmayı deneyip uzun ve yorucu bir yola çıkarsınız ya da güçlü bir pazarlama planı geliştirip medyada doğru kanallar seçerek reklamlarınızı hedef kitleye ulaştırabilir ve başarılı satış rakamları yakalayabilirsiniz.

Medyada doğru kanallar nasıl seçilebilir?

Buna cevap verebilmek için öncelikle şu soruların yanıtlarını bulmak gerekir: Pazarlamanın ve şirketin reklamı yapmaktaki amaç nedir? Sadece markayı mı duyurmak istiyorum? Satışların artışını takip edebileceğim bir reklam modeli mi arıyorum? Marka için oluşturulan yeni bir video, promosyon ürünü ya da basın duyurusunu mu yayına geçirmek istiyorum? Bunlar ve benzeri sorular bağlamında her firmanın reçetesi birbirinden ayrılacaktır. Mesela 500 çalışanı ve 40'tan fazla ürünü olan bir firma ile daha küçük bir firmanın reklam ve medya planlamalarının aynı olmasını bekleyemeyiz.

Dijital pazarlamanın geleneksel pazarlamaya göre artıları ve eksileri neler olabilir?

İkisinin arasındaki belirgin bir fark var. Pazarlama ve reklam maliyetlerini dijital pazarlamada çok net ölçebilirsiniz. Geleneksel pazarlamada ise elinizde çok veri olmadan bir tek markalaşma ve isim duyurma adına adımlar atabilirsiniz. Bunu basit bir örnekle açıklayabilirim. Diyelim ki yıllardan beri sahip olduğunuz bir firma var. Satışlarınız normal, ne eksik ne fazla, aynı seviyede devam ediyorsunuz. Yine de daha geniş bir kitleye ulaşmayı, telefonlarınızın daha sık çalmasını ve ofisinize uğrayan müşterilerin artmasını istiyorsunuz. İşte bunu dijital pazarlamayla yapabilirsiniz.



Görev aldığım departmanda da birebir bunu yapıyorum. Müşteriler için oluşturduğumuz dijital kampanyaların sonucu olarak onlara gelen telefonların sayılarını ve sipariş adetlerini yükseltmeyi, tam da istedikleri kitleye hitap etmelerini sağlıyorum. Geleneksel pazarlamada dışarıdaki reklam panolarına ilan verebilirsiniz, televizyona çıkabilirsiniz; ama kaç kişinin o reklamları görüp sizi aradığını veya ürününüzü kimin satın aldığını bulmanız kolay olmaz. Geleneksel pazarlama elbette halen etkin, özellikle internet alışkanlığının gelişme aşamasında olduğu ülkelerde.

Sosyal medyayı ve sosyal medya üzerinden yapılan reklamcılığı nasıl yorumluyorsunuz?

Kullanıcıların markalarla bire bir etkileşimde olduğu en başarılı reklamcılık yönteminin sosyal medya olduğunu düşünüyorum. Hem iş ilişkilerinin biçimlenmesi hem de güncel haberleri takip konusunda sosyal medya çok kullanışlı bir araç. İş ilişkileri derken, Twitter veya LinkedIn’de müşterileriniz ile bire bir iletişimde olup hizmet seviyenizi güçlendirmeniz çok kolay ve etkilidir. Aynı zamanda Facebook sayfanızdan duyurular girerek organik reklam yapmanız da en işlevsel yöntemlerdendir. Benim bizzat çalıştığım kampanyalarda sosyal medya kesinlikle planlama ve stratejinin içindedir; çünkü bu şekilde hedef kitleye çok rahat seslenebiliriz. Özellikle mobil reklamlarda yerel kitleye ulaşmak ve insanları yolda bile yakalayabilmek sosyal medyayla mümkün. Bir süre önce tekstil sektöründen bir firmanın reklamlarını üstlendik. Festivallere giden gençlerin orada giyebilecekleri ürünleri etkinlik öncesi satmayı amaçlıyorlardı. Hazırladığımız kampanyada hedef kitle olarak seçtikleri 18-28 yaş grubu gençler o firmanın yakınlarından geçerken telefonlarında **geo-fencing** teknolojisi destekli bir uyarı belirliyordu. “X firması, Y festivali için hazır, %30 indirimden yararlanmak için bu uyarı mesajını göstermen yeterli.” diye bir kampanya yürüttük ve başarılı olduk. Müşterimizi memnun etmenin yanı sıra artan satışları da takip edebildik ve gençleri rahatsız etmeden kampanya hakkında bilgilendirdik. Hiç kimse telefonuna sürekli gelen kısa mesajlı reklamları sevmiyor; oysa bizim kullandığımız yenilikçi teknoloji belirli bir alanda GPS ile aktifleşerek telefonlara sadece bildirimde bulunuyordu.

Etkin bir medya planlamanın ipuçları nelerdir?

Ulaşmak istenen kitlenin özelliklerinin iyi bilinmesi en önemli unsur. Pazarlama için ayırdığınız ücret epey düşük bile olsa, doğru kanalları seçerseniz, tahmin ettiğinizden

çok daha güzel sonuçlar yakalayabilirsiniz. Bunun için de medyada benim gibi birçok kişi şirketlere yardımcı oluyor. Hangi dönemlerde reklam yapmanın daha etkili olacağını keşfetmeniz ve yeni teknolojilere yakın kalmanız da değerli kazanımlar getirecektir.

Sektörünüzde pazarlama iletişimi ve marka yönetiminin püf noktaları nelerdir?

Kesinlikle piyasaya hâkim olmalısınız. Teknoloji gündemini takip etmek, markaların güncel pazarlama stratejilerini bilmek, yeni reklam platformlarından haberdar olmak ve hatta yanlış medya stratejisinde olan markaları bile izleyip ders çıkarabilmek çok önemli. Şirketiniz hakkında çıkan minik bir haber sizi bir günde herkesin konuştuğu bir marka haline getirebilir; ama bunun tam tersi de olabilir. Önemli olan piyasada nasıl görüldüğünüz, hedef kitlenize ne kadar sağlıklı yaklaştığınız ve ne oranda uyumlu bir dinleyici olarak onlarla ilişki kurduğunuzdur. Ben her şeyi biliyorum, yeni stratejilere ihtiyacım yok dersiniz geçmiş olsun. Yenilikçi teknoloji ve pazarlama modellerine tek başına ayak uydurabileceğinize inanmak zorlu bir yoldur. Burada gerekebilecek desteği size yakın geçmişte meydana gelen bir örnekle açıklayabilirim. Bilkent yıllarımdan tanıdığım ve çok sevdiğim bir arkadaşımın İstanbul’da görev yaptığı firma ABD’ye açılmak istiyordu. ABD dışından müşterilerle çalışmıyor olsak da Kaliforniya’da ofis açacaklarını ve isabetli adımlarla ilerleyebilmek için benim onlara Time Inc. aracılığıyla yardımcı olmamı istediler. Onların çevrimiçi pazarlama stratejilerini ve markalarını duyurmak için medya planlamasını için yapıp yayınlarını gerçekleştirdik. Şu anda sonuçlardan çok memnunar. Bizim de ilk defa dışarıdan bir müşterimiz oldu.

Türkiye ve ABD’deki medya endüstrisini karşılaştırdığınızda gözünüze neler çarpıyor?

İki ülke arasındaki en ciddi fark yaratıcılığa bakış. Türkiye’de mükemmel eğitim almış, başarılı işler yapan birçok arkadaşım var; fakat pazar araştırmalarında, dijital pazarlamada veya sosyal medyada alışlagelmişin dışında bir şeyler yapmak istediklerinde topluma kabul ettirmek ve uygulamak konusunda zorlanıyorlar. İçeriğin İngilizce olması, pazarlama ve medya hakkındaki hemen her şeyin ilk buradan dünyaya dağılması gibi durumlar, ABD’deki internet ve sosyal medya kullanımının, dijital dünyanın ve bağlantılı dinamiklerin daha hızlı gelişmesinde büyük etken. Yetenekli gençlerin önü açık; isterseniz garajınızda bir buluş yapın, isterseniz laboratuvarında

bir şey keşfedin, kimse yaşınız küçük diye sizi ciddiye almamazlık etmez. Özellikle medya, ilerleyen teknoloji sayesinde çevrimiçi kimliğiyle çok daha etkin konumda. Gelişen her teknoloji ve her yeni pazarlama stratejisi tüm sektörlerle olumlu yansıyor. Bir de Türkiye’de iyi bir iş yaptığınız zaman insanların aklına hırs ve akıl yerine kurnazlık veya torpil kullandığınız fikri gelebiliyor ne yazık ki.

Bilkent profesyonel ve sosyal yaşam anlamında size neler kattı?

Bilkent Üniversitesi’nde çok aktiftim. Dört farklı öğrenci kulübünde yöneticilik pozisyonundaydım. Özellikle Dış Ticaret Kulübü ve Basın Yayın Kulübü’ndeki başkan yardımcılığı ve genel sekreterlik dönemlerimde gurur duyuyorum. Basın Yayın Kulübü’nde öğrenci dergisi Koza’yı kuran ekipte olmamı da unutamam. Derginin tasarımımdan röportajlarına, sponsor arayışından reklamlarına kadar her şeyi müthiş bir ekipte yapmıştık. Mezun olunca Türkiye’den iyi iş teklifleri almış olsam da amacım ABD’ye gitmekti. Hedeflerimi her zaman en üstte tuttum. Sürekli kendimle yarıştım. Şu anda üniversiteye hazırlanan kız kardeşim Doğa’ya her zaman okurken aktif olmasını hep söylerim. Herhangi bir üniversitenin bir bölümünü bir şekilde kazanacağını, ama önemli olan şeyin üniversite yaşamında neler yapıp kendine neler katacağı olduğunu vurgularım. Yakın zamanda onun adını hem Türkiye’de hem yurtdışında klasik müzik alanında duyabiliriz.

Söyleşimizi hobilerinizle bitirebilir miyiz?

İki yıl önce hafif motorlu araç pilotluk lisansı aldığım için hafta sonlarım çoğunlukla uçarak geçiyor. Bunun dışında okçuluk ve yüzmeye devam ediyorum. Diğer boş zamanlarımda köpeğim ve en yakın arkadaşlarımlayım.



bilkent'ten sonra...



Mustafa Aykut Ecevit

İletişim ve Tasarım 2004

İletişim ve Tasarım Bölümü'nden 2004'te diploma alan Mustafa Aykut Ecevit, mezun olduğu yıl kurduğu MAE Reklam Ajansı'nda 11. yılını sürdürüyor.

Mustafa Aykut Ecevit, Bilkent'i hayatının özel bir yerine koyan mezunlardan. Aldığı eğitimin en büyük katkısını olaylara çok yönlü bakabilmek olarak özetliyor. "Geçmişe dönüp baktığımda tasarımla ilişkili derslerimizin çok sağlam bir temel oluşturduğunu görüyorum." diyor ve ekliyor: "Reklamcılık, internet teknolojileri, gazetecilik, video prodüksiyon derslerimizi hep önemli isimlerden aldık. Fotoğrafçılık Kulübü ve daha birçok toplulukla sayısız etkinlik düzenledik. Bizim bölümümüz de zaten başlı başına bir kulüp gibiydi. Bir projeye başlanırdı; bakmışız ki herkes beraber çalışıyor. Bu açılım, iletişim bağlamında ekip çalışması ve ağ kurmanın gücünü anladığım noktadır. Bilkent, yaşamımın en güzel yıllarından dördünü ifade ediyor bana."

Ecevit'in ajansı Ankara ve İstanbul'da iki ofisle faaliyet gösteriyor. Bu yılın sonuna doğru Paris'te de bir ofis açacaklarını, Avrupa'nın zor bir pazar olmasına rağmen ülkemize yatırım yapacak olan dış firmaları çekebileceklerini düşünüyor. En heyecan verici hedefini, gelecekte ajansın bir ayağını ABD'ye taşımak şeklinde tanımlıyor. Profesyonel yaşantısında reklamcılığın yanı sıra marka danışmanlığıyla da ilgilendiğini vurgulayan Ecevit, konu hakkında şu paragrafı açıyor: "Türkiye'de reklamcılık, pazarlama ve marka çalışmaları çok sağlam bir zeminde yükselmiyor. Binlerce ajans her yıl ticaret sicili gazetesine kayıt yaptırır da sadece bir tasarım programı ve estetik algı bizim sektörde yeterli olmaz. Ben marka konusunda ciddi eğitimler ve seminerler veriyorum. Kimi zaman çeşitli ajanslar da pazarlama ve konumlandırma içerikli destek alır benden. Başka ajanslarla çalışan büyük kuruluşlara danışmanlık da yapıyorum. Bu alanda Türkiye'nin hatırı sayılır isimlerinden biri olmayı amaçlıyorum."

Genç reklamcı, sözlerini şu cümlelerle noktallıyor: "Üniversite hayatım süresince zorunlu stajların yanında yazları Sinefekt'te çalıştım; çünkü ben zamanın boşa harcanamayacak kadar kıymetli olduğuna inanıyorum. O yüzden neredeyse hiçbir gün boşluğum yok. Tüm vaktimi işime, aileme ve dostlarıma bölüştürüyorum. 4 yaşında bir kızım var. Eşim ve kızım ile yaptığım her şey benim için özel bir ilgi alanıdır. Çok okurum, çok yazarım. Kitaplar kadar dergileri de severim. Sektörün hemen her organizasyonuna katılmaya gayret ederim. Profesyonel olarak fotoğraf çekiyorum; 7 yaşından beri objektiflerle iç içeyim. Beni en çok rahatlatan şey ise yelkenciliktir. Hobilerim için bir hedef koymamı isteseler, hiç düşünmeden, büyük bir yelkenlide dünyayı gezerken fotoğraf çekmek derim."



Tiyatro Bölümü'nü 2010'da bitiren Hande Kaptan, bu yıl bir televizyon dizisiyle seyircilerin karşısına çıktı.

Yılanların Öcü adlı dizide Şerife karakterine hayat veren Hande Kaptan, dizinin bir izleyici kitlesi oluşturmayı başardığını ve ikinci sezonun çekilmesinin muhtemel olduğunu söylüyor. Kaptan, mezun olur olmaz Ankara Devlet Tiyatrosu'nda oynamaya başlamış. Muhteşem Yüzyıl'da Carmina'yı canlandırmış. El-Cin filminde başrollerden birindeymiş. Benim İçin Üzülme dizisinde ise iki sezon oynamış. Dizilerdeki yoğunluğundan dolayı uzun zamandır sahneye çıkamadığı için yakın gelecekte bir müzikalde rol almayı çok istiyor ve şu cümleleri kuruyor: "Oyuncuların pek boş zamanı yoktur. Bu nedenle kendisini geliştirmek adına her şansı değerlendirmeye çalışıyorum. Okumalarımı aksatmıyorum. Uzun zamandır dans ediyorum: Flamenko ve Latin Amerikan. Yoga zaten artık hayatımın bir parçası, meditasyon da öyle. Hayata daha iyi odaklanmak için bir nefes koçuyla çalışıyorum; çünkü oyunculuğun ilk şartı kendi merkezinde olabilmektir."

Hande Kaptan

Tiyatro 2010

Kaptan, sahneye ilk adımını TED Ankara Koleji'ndeyken atmış. Gazi Üniversitesi'nde siyaset bilimi ve kamu yönetimi okurken de oyunculuktan vazgeçmemiş. Diplomasını aldıktan sonra akademikli bir oyuncu olmak istemiş ve ikinci üniversitesini okumaya karar vererek Bilkent'in Tiyatro Bölümü'ne girmiş. "Bilkent Tiyatro mezunu bir oyuncu olarak sektörde hem disiplin hem de ekol anlamında farklı olduğumuzu gözlemleyebiliyorum. Bizim bölüm; dersler, oyunlar, provalar, atölyeler, özel çalışmalar derken çok emek gerektirir. Okulda epey deneyim kazandığımız için profesyonel hayata özgüvenli başlıyoruz ve başarılıyız." diyen genç oyuncunun öncelikli hedefi uluslararası bir sinema oyuncusu olmak.

Kaptan, İstanbul'da yaşıyor. Dizisi Kapadokya'da çekildiği için, çok sık olmasa da, boş olduğu her fırsatta evine dönmeye ve sevdikleriyle vakit geçirmeye gayret ediyor. Tempodan yine de çok şikayet etmiyor; set atmosferinin ekip içinde yeni dostluklara ve ziyarete gelen seyircilerle iletişime zemin yarattığını vurguluyor. Başarılı oyuncu, Gazi Üniversitesi'nde sürdürdüğü insan kaynakları yönetimi yüksek lisansı ile kişisel gelişimine farklı bir sayfa eklemeye de hazırlanıyor.

Liv Hospital Ankara'da anlaşmalı kurumlar ve iş geliştirme uzmanı olarak çalışan Onur Türkcan, Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden 2009'da mezun oldu.

Onur Türkcan, görevini Liv Hospital Ankara'nın uluslararası hizmetler departmanında icra ediyor. Ülkemizde bulunan yabancılara ve tedaviye ihtiyaç duyan diğer kesimlere on farklı dilde ve yabancı sigorta firmalarıyla işbirliği yaparak hizmet verdiklerini anlatıyor. Çalıştığı kurumun marka değerinin ve kurumsal yapısının geliştirilmesine katkı sağlamayı, yeni projelere öncü olmayı ve zamanla karar mekanizmasında söz sahibi bir konuma gelmeyi hedefliyor. Kariyerine T.C. Sağlık Bakanlığı'nın Sağlık Turizmi Daire Başkanlığı'nda uzman yardımcısı unvanıyla başlayan Türkcan, sağlık turizmi çerçevesinde bakanlığın resmi düzenlemeleri ile kamu hastanelerinde yabancı hastalara verilen hizmetlerin geliştirilmesi ve raporlanması konusunda çalışmış.

"Bilkent Üniversitesi'nin eğitim yaklaşımı sayesinde çok boyutlu, stratejik ve derinlemesine düşünebilmeyi, plan ve proje üretebilmeyi öğrendim." diyen Türkcan, sözlerine şöyle devam ediyor: "Bilkentli olmak, geniş iş çevrelerine hitap edebilmenin anahtarıdır. Üniversitede öğrendiğim her bilgi ve yöntem, hiç beklenmedik anlarda çözüm getirmeme hep yardımcı olmuştur. Bilkent'in sosyokültürel yapısı da daima kişisel gelişimime destek vermiştir. Kampüste elimden geldiğince toplumsal farkındalığı artıracak etkinliklerde rol almışım. Böylelikle dünya genelinde olup biten ve karşılık beklemeden katkı sağlamanız gereken durumlara karşı daha duyarlı oluyorsunuz; daha bilinçli hareket edebiliyorsunuz."

Boş zamanlarında psikoanaliz ve tarihle ilgili yayınlar okuyan Türkcan, bilgi teknolojilerine küçük yaşlardan beri merak beslediğini vurguluyor ve özellikle akıllı cep telefonlarının yazılım çözümlemelerine ilgi duyuyor.



Onur Türkcan

Uluslararası İlişkiler 2009